

AVRUPA HALK PARTİSİNİN KARARI

Ömer Engin LÜTEM

Avrupa Halk Partisi, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin, başta Hristiyan demokratlar olmak üzere, merkez-sağ eğilimli bazı partilerinin bir araya gelmesiyle oluşan uluslararası bir partidir. Esas itibarıyla Avrupa Parlamentosu içinde faaliyet göstermekte ve burada en büyük siyasi grubu oluşturmaktadır.

Avrupa Birliği'ne ortak üye olan ülkelerin merkez-sağ partileri de bu partiye ortak üye olabilmektedir. Bunun dışındaki Avrupa ülkelerinin merkez-sağ partileri Avrupa Halk Partisi'ne gözlemci üye sıfatıyla katılabilmektedir.

Avrupa Birliği ile Ortaklık Antlaşması bulunan Türkiyeden Avrupa Halk Partisi'ne katılan parti yoktur.

Ermenistandan iktidardaki Ermenistan Cumhuriyetçi Partisi ile muhalefetteki Miras Partisi ve Kanunun Üstünlüğü Partisi, Avrupa Halk Partisinin gözlemci üyeleridir. Başkan Sarkisyan Ermenistan Cumhuriyetçi Partisi'nin başkanı olarak Avrupa Halk Partisi'nin toplantılarına katılmaya önem vermektedir.

Avrupa Halk Partisi 3 Mart 2015 tarihinde Ermeni Soykırımı, Türkiyenin Sorumluluğu ve Avrupa Değerleri başlığını taşıyan bir karar kabul etmiştir.

Bu kararda, özetle, 1894-1924 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu ve Türkiyedeki çeşitli rejimler tarafından Ermeni halkına karşı yapılan soykırım hareketlerinin, Ermenilerin yurdundan edinilmesinin, Ermeni mirasının tahrip olunmasının kınandığı, bu tür hareketlere sadece Ermenilerin değil Pontuslu Rum ve Süryanilerin de maruz kaldığı bildirilmektedir.

Kararda Türkiyenin tarihiyle yüzleşmesi, Ermeni soykırımını ve Ermenilerin yurdundan edinilmiş olduğunu tanınması, pişmanlık duyması ve bir Avrupa ülkesine uygun bir şekilde Ermenilerin kayıplarının telafi edilmesi istenmektedir. Türkiyeden olan talepler arasında, özetle, Ermeni halkına geri dönüş hakkı sağlanması, kültürel mirasın korunması, Ermenilerin ve diğer halkların kültürel mirasının bir envanterinin yapılması da vardır.

Ayrıca Türkiyeden, özetle, şu önlemlerin alınması istenmektedir: Ermeni soykırımını tanınması ve kınaması, bir Avrupa ülkesine yakışır şekilde ifade özgürlüğüne ilişkin sorunların çözülmesi, devlet, toplum ve eğitim kurumlarında soykırımı atıf yapılabilmesi, dini ve kültürel yapıların onarılması, Ermeni ve diğer ilgili cemaatlerin

dönüşüne izin verilmesi ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleştirilmesi.

Karar bunların dışında Avrupa Birliği'nden, Komisyonu'ndan, Konseyi'nden ve Parlamentosu'ndan ve bir bütün olarak uluslararası toplumdaki 24 Nisanın bir anma ve Ermeni soykırımını kınama günü olarak resmen kabulünü istemektedir.

Görüldüğü üzere bu karar Ermeni görüşlerini tamamen benimsemekle taraf tutan bir niteliğe sahiptir ve bu nedenle de Türkiye-Ermenistan anlaşmazlığının çözülmesine ve genel olarak Türkler ve Ermeniler arasında bir uzlaşma sağlanmasına katkıda bulunması mümkün değildir.

Diğer yandan, islamofobiya akımlarının çok güçlendiği bir dönemde alınmış olan bu kararın, Ermeni soykırım iddialarını bir araç olarak kullanarak Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği sürecini zorlaştırmayı amaçladığı kanısı da edinilmektedir. Böyle bir davranışın Türkiye'de Avrupa vizyonunun daha da zayıflamasına yol açacağı açıktır.

Bu konuda vurgulanmasında yarar olan bir diğer husus, Türkiye'nin temsil edilmediği dolayısıyla görüşlerini savunamadığı bir ortamda Türkiye aleyhine bir karar almanın en azından dürüst bir hareket olmadığıdır.

Son olarak bu tür kararların, kamuoyunu olumsuz etkileme dışında bir etkisi olmadığını ve özellikle hiçbir hukuki sonuç doğurmadığını ve bu nedenle de fazla önem verilmesine gerek bulunmadığını belirtelim.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2025. "AVRUPA HALK PARTİSİNİN KARARI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 27. Mart 05. Erişim Mart 24, 2025. <https://avim.org.tr/tr/Yorum/AVRUPA-HALK-PARTISININ-KARARI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

